

Szerdai idő: Mérsékelt szél. Változó felhőzet. Néhány helyen kisebb eső, vagy kisebb havazás. A hőmérséklet alig változik.

Ára 10 fillér

MAGYAR HÍRÚJ

T. Nemzeti Muzium könyvtárának

X. évfolyam, 46 (2613) sz. Kedd

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 február 25

A döntő harc küszöbén

„Amikor elhangzik a vezényszó az indulásra, mindenki menetelni fog”

Hitler Adolf vezér és kancellár nagy beszéde a nemzeti szocialista mozgalom legrégibb harcosai előtt

A Führer bejelentette az új tengeralattjárók harcbavetését

Münchenből jelentik: A régi Hofbräu-sórház dísztermében, ugyanazon a helyen, ahol 21 évvel ezelőtt megalapították a német nemzeti szocialista munkáspártot a pártprogram 25 pontjának kihirdetésével a Führer hétfőn beszédet mondott legrégibb bajtársai előtt.

Beszéde elején részletes visszajelentést nyújtott a párt alapításáról és a pártprogramm kihirdetéséről. A Führer hangsúlyozta, hogy a nemzeti szocialista párt programja az elmúlt évek folyamán egyetlen pontban sem változott meg. Nyomatékosan rámutatott a nemzetszocialista párt és a többi párt között fennálló különbségekre. E különbség a többi között abban áll, hogy a nemzetszocialista párt sohasem akart valamely népréteg érdekképviselete lenni, hanem munkája és küzdelme középpontjába tudatosan a német népet állította.

A Führer ezután rámutatott arra, hogy ő sohasem kételkedett abban, hogy a német nép belső válságának legyőzése pillanatában mint erős nyolcvanmillió német népet a külső válságnak is véget vet.

A beszéd további során a Führer emlékeztetett arra, hogy mozgalma minden erős visszahatástól, így az 1923-ban bekövetkezett ellenhatásból is, megerősödve került ki. Ezekben a kemény küzdelmekben mozgalma vezető rétegében megtörtént a legkiválóbb férfiak kiválasztása. Azt a hatalmas forradalmat, amelyet Németországban megindítottak, a világ többi része teljesen átaludtak. Künn még ma sem értik meg, hogy Európában két nemzetet valami hatalmasat, valami újat alkotott.

— Velünk párhuzamosan — folytatta Hitler. — a fasiszta forradalom is ugyanarra az eredményre jutott. A két forradalom között nemcsak a célkitűzés tökéletes azonossága van, hanem az utak is azonosak. Kétségtelen, hogy a két forradalmat és a két férfit összekapcsoló szövetség felbonthatatlan, kétségtelen az is, hogy

a másik férfi odaál társa mellé, ha annak rosszul megy. Ezenkívül közös az ellenségünk is, amelyet meg akarunk verni.

— Volt idő, amikor Olaszország nagyon erős ellenséges erőket tartott

lekötve. Olaszország ekkor sok brit hajót és az északafrikai brit gyarmatokon sok brit repülőgépet és hasonlóan nagyszámu szárazföldi erőket tartott lekötve. Ez nagyon hasznos nekünk.

Megindul a német tengeri háború

— A tengeri háborunkat csak most kezdetük meg. Ennek az az oka, hogy először tengeralattjáróira ki akartuk kepezni az új legénységet. Ezeket a tengeralattjárókat most harcbaállítjuk. Ne kételkedjék senki sem abban, hogy ezek a tengeralattjárók most megkezdik tevékenységüket. Ezelőtt két órával a hidatengerészet főparancsnokától értesítést kaptam, hogy éppen most érkezett jelentések szerint két nap alatt a nyílt tengeren működő erőink és tengeralattjáróink 215.000 tonna hajóúriartalmat súlyestettek el. Tengeralattjáróink ebből 190.000 tonnát pusztítottak el, közte egy hajókaravánt is. A 25 ezer tonnás hajókaravánt tegnap semmisítettük meg.

— Márciustól és áprilistól kezdve ezeknek az uraknak egészen más dolgra is el kell készülniök. Akkor majd meglátják, vajjon ismét átaludtuk-e a telet és hogy vajjon ki használta ki az időt. Ezelőtt, amikor igen kevés tengeralattjáróval küzdöttünk, hosszú hónapokig Olaszország nagy ellenséges erőket kötött le. Nekünk mindegy most, hogy zuhanó repülőgépeink az Északi-tengeren, vagy a Földközi-tengeren lepik meg az angol hajókat. Ez teljesen azonos dolog. Egy azonban bizonyos: ahol a britek érinteni fogják az európai földrészt, ott mi azonnal felépünk és ahol a brit hajók cirkálnak, ott szembeállítjuk velük tengeralattjáróinkat mindaddig, míg a döntés órája el nem érkezik. Ha azt gondolják ellenfeleink, hogy elijesztenek az idővel, akkor csak annyit mondhatok, hogy megtanultam várni és még sohasem nyeltem a várakozás ideje alatt. Mí 1923-tól kezdve tíz évig voltunk kénytelenek várakozni, míg végre hatalomra jutottunk.

Jóslatok, amelyek nem teljesedtek be

— De mi ezalatt a tíz év alatt dolgoztunk. Mennyi mindent teremtettünk és mennyi mindent állítottunk

legfeljebb három hónap alatt elintézik. A háborúban — folytatta Hitler — ugyanezt az eljárást követik. De hiszen ugyanazok az emberek, ugyanazok a proféták, ugyanazok a politikai varázslók ülnek ma is az angol propagandaminisztériumban és külügyminisztériumban. Csupán egy nagy brit államférfi híres nyilatkozatára kell emlékeztetnem. Ez az államférfi 1940 április 9-ike előtt néhány nappal így nyilatkozott: „Hála Istennek, lekéstek az omnibuszról.” Vagy emlékezzünk az angol főparancsnok egyik kijelentésére: „Néhány hónapja aggódtam, most azonban az időt elszalasztották, azokn kívül a németeknek csupa fiatal tábornokaik vannak és ez az ő hibájuk.” Néhány héttel később ez a tábornok lemondott. Valószínűleg ő is igen fiatal volt.

— Ellenfeleink most nemet időpontokat tűznek ki. Az ősszel ezt mondták: Ha most nem következik be a partraszállás, akkor minden rendben van. Anglia 1941 tavaszán támadást indít a szárazföld ellen. En azóta is folyton a brit támadásra várok. Ők azonban ezt máshova helyezték át. Nekünk utánuk kell mennünk, hogy megtaláljuk őket. De meg is fogjuk találni őket, bárhova is menjenek. Ott fogunk rájuk lesújtani, ahol a legmegsemmisíthetőbb lesz nekik a csapás.

Németország nem vásárol halottaranyat a német munkaerőnek

A Führer ezután emlékeztetett arra, hogy ő semmi egyebet sem kívánt a világtól, csupán azt: legyenek Németországnak egyenlő jogai. Lehetetlen, hogy egy olyan nemzet, amely már 38 millió négyzetkilométer területet bírton, egy másik nemzetnél még két és félmillió négyzetkilométert vegyen el. Emellett elviselhetetlen az is, hogy ezek a népek állandóan

gyámság alatt tartanak és előírják nekünk, hogy milyen gazdasági politikát folytassunk. Olyan gazdasági politikát folytatunk, amely hasznára van a német népnek. En sem beszéllek bele a mások dolgába. Ha ők aranyzsákokon akarnak ülni, tegyék azt. Ha azonban azt mondják: „Tegyétek ti is,” én akkor is óvakodni fogok halott aranyat vásárolni a né-

met munkaerőnek. En a német munkaerőt, a német élet termékeit használtam fel és gazdasági politikánk

eredménye mi mellettünk tanuskodik, nem pedig az arany államok mellett. — *Gazdasági politikánk mögé mindenese odaállítottuk a nemzet rendezett erejét és fegyelmét. Megszűntek a gazdasági harcok. Ehhez azonban természetesen általános szociális rendezés volt szükséges. Ma már egyetlen államot sem lehet többé kapitalista alapra felépíteni. A népek idővel felébrednek és ha vannak olyanok, akik azt hiszik, hogy ezzel a háborúval meg lehet akadályozni a népek felébredését, tévednek, mert a népek felébredése éppen ellenkezőleg a háborúval gyorsabbá válik. Ezek az államok pénzügyi végromlásba süllyednek. Ez a végromlás pénzügyi erejük alapjait semmisíti majd meg.*

Ebből a háborúból nem az arany kerül ki győztesen

— Ebből a háborúból nem az arany standard kerül ki győztesen, hanem a nemzeti gazdagok lesz a győztesek. A nemzeti gazdaságok egymás között folytatják majd a számukra szükséges kereskedelmet. Németország hallatlanul nagy gazdasági tényező nemcsak mint termelő, hanem mint fogyasztó is. Eladás szempontjából a német piac a legnagyobb és Németország a legnagyobb vásárló is.

— Mi semmit sem tettünk a másik világ ellen — folytatta a Führer. — Sohasem kívántam Amerikától, Angliától vagy egy másik államtól, hogy aranyat ajándékozzon nekünk.

Nincs szükségünk az aranyukra, tartásuk meg ok. De mi sem folytatjuk gazdasági politikánkat a newyorki és londoni bankárok kívánságai szerint, hanem kizárólag a német nép érdekeinek megfelelően. Ebben a kérdésben fanatikus szocialista vagyok, aki mindig csak népe érdekeinek összességét tartja szem előtt. Nem vagyok egy nemzetközi bankszövetség rab-szolgája. Nem akarok háborút, de nem élhetek békében, ha rossz szomszédom nem akarja. Nem tartozom azokhoz, akik egy ilyen háború látására nyöszörögni kezdenek. Folyton új javaslatokkal fordultam Angliához és Franciaországhoz. Javaslataimat azonban gúnyosan mindig elutasították és nevettek rajta.

— Eszrevettem, hogy a másik fél az összetűzést akarja. Ekkor azt tettem, amit mint nemzeti szocialista és a régi harcos a pártban is mindig megcselekedtem, azonnal megalkottam a védekező szerszámot.

Németország felkészült csapások osztogatására is

— Mint korábban is mondtam, nemcsak a másik csapásának elhárítására kell elég erőseknek lennünk, hanem arra is, hogy azonnal megtorló intézkedéseket tegyünk. Ezért megalkottam a német véderő állampolitikai szerszámát is nemcsak csapások elfogadására, hanem ha másként nem megy, csapások osztogatására is.

— Egy amerikai tábornok csak néhány napja azt mondta a parlamenti vizsgálóbizottság előtt, hogy 1936-ban Churchill személyesen biztosította őt a következőkről:

„Németország túlságosan hatalmas-sá válik számunkra. Németországot meg kell semmisíteni. Mindent meg tettem, hogy megkezdjem ezt a megsemmisítést.”

— Amikor észrevettem, hogy Angliában egy bizonyos klikk a zsidóság vezetésével tudatosan és eltökélten uszít a háborúra, azonnal meg tettem a magam részéről is az előkészületeket a német nemzet felfegyverzésére. Ezt alaposan megcselekedtem. Egészen pontosan tudom, hogy mit lehet csinálni emberekből és mit nem te-

het. Még idejekorán erre állítottam be a német népet. De egész Európát is beállíthatom erre és be is fogom állítani. Nyugodtan tekintek az összeközösülés elé, tekintsenek csak a többiek is ugyanilyen nyugalommal ez elé. A világ legjobb hadseregére támaszkodom. Ez a hadsereg számbeli- leg is erős és a legjobban van felfegyverezve. Vezetés szempontjából

jobb mint valaha. Kiválasztott férfiak csoportja vezeti a világ legjobb katonáit, a világ legjobb fegyvereivel és e katonák s vezetőik mögött áll az egész német nép.

Az ellenség gyermekei reménykedése

— Ellenfeleink egyrésze abban reménykedik, hogy forradalom tör ki nálunk. Mások viszont azt mondják, hogy majd a tél térdre kényszeríti Németországot. Ami ezt illeti, a német nép meglehetősen jól állja a telet, már sok ezer telet kibírt. Mások megint azt mondják: eljön az éhség. Erről viszont gondoskodunk, mert hiszen ismerjük ellenségeink emberbaráti érzelmeit. Tudjuk, hogy ott hamarabb beáll az éhség, mint nálunk. Aztán az időre hivatkoznak, hogy majd az segít. Az idő azonban mindig csak annak segít, aki dolgozik, márpedig Németország dolgozik. Egyáltalában ezek a bizonytalan reménykedések gyerekesek.

Közeleg az erők összemérésének ideje

— Hálás vagyok a Gondviselésnek azért, — folytatta a Vezér, — hogy ha már egyszer elmaradhatatlan volt ez a harc, az én életemben tört ki és olyan időben, amikor még frissnek és ruganyosnak érzem magam. És különösen most egészen frissnek érzem magam, hiszen jön a tavasz, amelyet mindnyájan örömmel üdvözlünk. Eljön újból az erők összemérésének ideje. Tudom, hogy bármilyen szörnyűségesen kemény is a harc, ebben a pillanatban a német katonák milliói ugyanígy gondolkodnak.

— Elképzelhetetlen eredmények éve van mögöttünk, súlyos áldozatoké is — nem egészen véve, hanem esetenként tekintve Tudjuk azonban, hogy semmit sem ajándékoztak nekünk, hanem hogy számtalan német férfi a harctéren a legnagyobb bátorsággal vetette latba életét és veti latba most is rendíthetetlenül. Jobb és bátrabb katonák még sehol sem voltak.

A küzdelem új éve előtt

— A küzdelem új éve előtt állunk. Mindnyájan tudjuk, hogy nagy döntéseket fog hozni és rendíthetetlen bizakodással tekintünk a jövőbe. Eljön egyszer az óra, amelyben az Uristen kijelenti, hogy megpróbáltatásunknak vége; ha pedig a sors ezután meg egyszer a küzdőtérre szólít, azokra adja áldását, akik ezt az áldást évtizedes hosszú munkával kiérdemelték. A Führer viharos tetszésnyilvánításokkal fogadott beszédét így fejezte be:

— És azt ma elmondhatom, ha

Frenczel Sándor

fülkör és üvegsziszolda

Tábla-üveg nagy raktár

Képerkezés

Melegágyrámak és üvegek

Nagyvarad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

megnézem ellenfeleimet a többi országban, nem szorul össze a szívem, amikor mérlegelem gondolkodásunkat. Kik ezek az egoisták? Bármelyik közülük csak a maga rendjének érdekében száll síkra. Valamennyiük mögött vagy a zsidó áll. vagy a saját pénzeszsákjuk. Valamennyien nem mások, mint haszonélvezők: ennek a háborúnak hasznából élnek. Ezen nem lehet áldás, ezekkel az emberekkel szemben én úgy lépek fel, mint népem harcosa. Ezért a népért szállok síkra és meggyőződésom, hogy úgy, amint a Gondviselés eddig is megáldotta ezt a harcot, a jövőben is meg fogja áldani. Huszonegy esztendővel ezelőtt ismeretlenül álltam ki népem, ért és ez alatt a huszonegy év alatt új világ jött létre. Az út mostantól a jövőbe könnyebb lesz, mint az az út,

Uiabb tíz nappal meghosszabbították a francia Indo-Kína és Thaiföld közötti fegyverszüneti egyezményt

Japán ellen irányuló kísérletnek tekintik Amerika katonai előkészületeit

Tokióból jelentik: (NTL.) Francia-Indokína és Thaiföld bejelentette, hogy tíz nappal meghosszabbították a fegyverszüneti egyezményt.

Tokióból jelentik: (NTL.) Ohashi japán helyettes külügyminiszter hétfőn a parlamentben mondott beszédében kijelentette, Japán gondoskodóan vigyáz arra, hogy a Thaiföldön és Indokína közötti japán közvetítő lépésekbe, valamint a Japán és Holland-India között folyó tárgyalásokba egyetlen külföldi állam se avatkozzék bele. Japán résen áll és előkészült minden eshetőségre.

Tokióból jelentik: (NTL.) A képviselőház egyik szónoka az Egyesült Államok katonai előkészületét Japán ellen irányuló kísérletnek nevezte. Mindenekelőtt utalt Sziám megerősítésére.

Barátságos légkörben folyik a tokiói békeértekezlet.

Tokióból jelentik: (NTL.) A kormány tájékoztató irodájának szószólója kijelentette, hogy véleménye sze-

amely 1920 február 24-től máig erre a helyre vezetett. Fanatikus bizakodással tekintek a jövőbe, az egész nemzet felsorakozott most. Tudom, hogy abban a pillanatban, amikor elhangzik a vezényszó az indulásra, mindenki menetelni fog. (MTI.)

Moszkvában nagy feltűnést keltett Hitler beszéde.

Moszkvából jelentik: A *Mai Nap* írja: Hitler beszéde Moszkvában nagy feltűnést keltett. A szovjet félhivatalos ügynökség a rádió és a sajtó részletesen ismerteti a beszédet.

New Yorkból jelentik: (NST.) Igen nagy érdeklődés fogadta Hitler beszédét. A lapok közölték a beszéd súlyosabb megállapításait. Különösen kiemelik azt, hogy áprilisban más dolgokra készülhet az ellenfél.

Hitler beszédének olasz visszhangja.

Rómából jelentik a Stefani: Hitler müncheni beszéd élénk érdeklődést és mély meglepedést keltett Olaszországban. A lapok vastagbetűs címmel az első oldalon közölnek bő kivonatokat. Különösen hangsúlyozzák a német tengeralattjárók Anglia elleni tavasszal meginduló nagy háborújának bejelentését, valamint Olaszország hathatós közreműködésének méltánylását és a két forradalom eszmei közösségének megállapítását. Feltűnő szedéssel közlik a beszédnek azokat a részeit, amelyek bejelentik, hogy a német tengeralattjárók legénysége külön kiképzést kapott az új fajta tengeralattjáró szolgálatára és az angolok márciusban és áprilisban még sokkal súlyosabb hajótérvészteségre készülhetnek el.

Kiemelik továbbá a beszédben hangoztatott párhuzamot a fasiszta és a nemzetiszocialista forradalom között, amelyeknek nemcsak a célja feltétlenül azonos, hanem a követésre kijelölt út is, úgyhogy a szövetség a két forradalom és a két vezér között elszakíthatatlan.

rint alaptalanok azok a híresztelések, hogy Francia-Indokína japánellenes magatartást tanusít. A tokiói békeértekezlet nagyon barátságos légkörben folytatják tovább. Japán részről remélik, hogy az értekezlet már február 24-én véget ér. A határviszolyok elsimítására az eddigi tárgyalások idejét tíz nappal meg kellett hosszabbítani.

Háború esetén Amerika gazdasági élete kisiklanék.

New Yorkból jelentik: (NTL.) Johnson köztársaságpárti szenátor rádióbeszédét mondott. Élesen kikelt az Angliát támogató törvény ellen. Hasonló értelemben beszélt Landon volt köztársaságpárti elnökjelölt az amerikai néphez intézett rádióbeszédében. Landon hangsúlyozta, hogy az amerikai nép nem akar háborút. Háború esetén Amerika gazdasági élete kisiklanék, szociális vívmányai veszendőbe mennének, korlátoznák a jogári jogokat és emelkednének a megélhetési költségek is.

Angliában megoszlanak a vélemények a további harcok hadszíntere tekintetében

Egyesek ellenzik az afrikai harcok folytatását, mások teljesen oda akarnák áttolni a hadműveletek súlypontját

Nagy sürgés-forgás az angol fővárosban

Lisszabonból jelentik: (Stefani) Itteni értesülések szerint londoni körökben megoszlanak a vélemények a háború közeli folytatásának tervei körül. — Egyes kormányférfiak ellenzik az afrikai és a keleti hadműveletek folytatását, mert a katonai, tengerészeti és légi erők túlságos megosztásától félnék. Más politikusok ellenkezőleg fokozni kívánják az afrikai hadműveleteket, hogy elhárítsák a veszélyt az angol fővárosról és a hadszínteret máshova helyezték. Az angol birodalomnak számolnia kell az amerikai és kanadai segítség Angliába való szállításának egyre fokozódó nehézségével és azzal, hogy a mai Angliában levő ausztráliaiak, újzealandiak, indusok és délafrikaiak élelmiszer- és egyéb szükségleteinek kielégítése egyre nagyobb nehézségekbe ütközik, mint eddig. Célszerűbb lenne a nagy csaták színhelyét olyan területre helyezni, ahol Anglia kevesebb kockázattal juthatna hozzá az amerikai és kanadai segítséghez.

A Downing Street megszűnt az angol világbirodalom szíve lenni.

Londonból jelentik: (NST) Itteni semleges megfigyelők körében nagy feltűnést keltett a Londonban megnyilvánuló sürgés-forgás. Churchill személyesen fogadta a török, majd a görög követet. Ugy véljük, hogy ez összefüggésben van a balkáni helyzet alakulásával.

A Mai Nap riportot közöl, amely szerint a londoni Downing Street megszűnt az angol világbirodalom szíve lenni. Churchill miniszterelnöknek két titkos szállása van, az egyik, ahol alszik a másik ahol dolgozik. A légi támadások folyamán bombatalálat is érte a palotát. Churchill miniszterelnöknek a szállása egy magánpalotában van. Szobájának legfőbb tartozéka egy hatalmas ágy. Itt olvassa a reggeli lapokat és fogyasztja el reggelijét.

A kabinet és a minisztertanács szintén elhagyta a Downing Street-et, mely így megszűnt másfél század után az angol világbirodalom szíve lenni.

A londoni japán követ Churchill-nál.

Londonból jelentik: Churchill tegnap fogadta a londoni japán nagykövetet.

Munkástüntetés Londonban a Daily Worker beszüntetése miatt.

Belgrádból jelentik: A Politika londoni jelentése szerint mintegy 3000 munkás vonult fel, hogy a Daily Worker című munkáslap beszüntetése ellen tiltakozzon. Pret, az angol parlament tagja egy autó tetejéről beszédet mondott, amelyben követelte, hogy szüntessék meg azt a határozatot, amellyel a lapot beszüntették.

Roosevelt újabb három milliárdot kért a hadsereg felszerelésére.

Washingtonból jelentik: (Reuter) A képviselőház elnöke bejelentette, hogy Roosevelt elnök üzenetet intézett a képviselőházhoz és kérte a kongresszust, hogy a hadsereg védelemi felsze-

relésére azonnal szavazzanak meg három milliárd dollárt.

Washingtonból jelentik: (Reuter) Wheeler szenátor, az elkülönülés politikai híveinek vezére kijelentette az

A háború a Balkánra is kiterjedt mondotta a bolgár földművelésügyi miniszter

Belgrádból jelentik: A Politika szófiai jelentése szerint Kusev földművelésügyi miniszter beszédében kijelentette, hogy a háború most már a Balkánra is kiterjedt. Bulgária is kénytelen volt bizonyos intézkedéseket tenni. A kormány legfőbb gondja, hogy az országot távolítsa a háborútól.

Megélnék a harcok az albán hadszínteren.

Belgrádból jelentik: (Budapesti Tudósító) Az időjárás megjavulása élénkebbé tette a hadműveleteket az albán harctéren. Tekintettel azonban arra, hogy általános hadműveletekre még nem

ujságírók előtt, hogy ha az Anglia megsegítéséről szóló törvényjavaslatból törvény lesz, az ellenzék hadjáratot indít, hogy távolítsa az Egyesült Államokat a háborútól.

egészen kedvező az időjárás, a harcok főleg csak a hadszíntér közötti szakaszán alakultak ki. Egyre élénkebbé válik a repülőtevékenység.

Pétain kijelölte a francia kormány tagjait

Ot államtitkár miniszteri előjogokat kapott

Vichyből jelentik: (Havas.) A kormány átalakításáról szóló február tizediki törvény végrehajtása értelmében az államfő megállapította, hogy kik legyenek a kormány tagjai. Az erről szóló rendeleteket a hivatalos

lapban kedden hozzák nyilvánosságra. Azoknak az államtitkároknak a számát, akik egyúttal a minisztertanácsot alkotják, az államfő 15-ben állapította meg. 5 államtitkár miniszteri előjogokat élvez. Ezek alkotják az államtanácsot. Pétain tábornagy ezenkívül élt ezzel a jogával, hogy átalakította az államtitkárságokat.

Megalakult az új francia kormány.

Vichyből jelentik: (NTI) A francia kormány összeállítása a következő: helyettes miniszterelnök, külügy, haditengerészeti és belügyminiszter Darlan tengernagy. Nemzetvédelmi miniszter Huntziger. Igazságügyminiszter Bertheleni, Nemzetgazdasági és pénzügyminiszter Bouthillier. Földművelésügyi miniszter Gaziot. Ezenkívül 8 államtitkárt neveztek ki.

Nagyváradnak a második lakbérosztályba való átminősítését sürgetik

A pénzügyminiszter felülvizsgálat alá veszi a lakbérosztályba való besorozást

Rövid időn belül minden postaalkalmazott ügy elintézését nyer

Budapestről jelentik: Egy nemrégiben megjelent miniszteri rendelettel Nagyvárad városát a III-ik lakbérosztályba sorozták be. Ez a rendelkezés Nagyváradot igen sérelmesen érintette, mert így az összes köztisztviselők és alkalmazottak fizetését a harmadik lakbérosztály szerinti állapototák meg és utalják ki. Természetes, hogy az intézkedésnek más hátrányos következményei is vannak s így többek között az alacsony jövedelem miatt az építkezés sem fog megindulni.

Ezért a nagyvárad-i országgyűlési képviselők élénk tevékenységbe kezdtek, hogy a sérelmes miniszteri rendelkezés megváltoztatását elérjék. Árvay Árpád és dr. Patzkó Elemér országgyűlési képviselők, Nagyvárad város lakossága nevében Pleskó András kereskedelmi és iparkamarai titkárral együtt hétfőn délelőtt küldöttségileg kihallgatáson jelentek meg Reményi-Schneller pénzügyminiszternél. A küldöttség tagjai feltárták Nagyvárad siralmas helyzetét, amely ismét határvárossá degradálódott. Rámutattak arra, hogy Nagyváradot közgazdasági téren a legrosszabb a kormányzatnak, s ezért legelső sorban feltétlenül szükséges az alacsony lakbérosztályba való besorozás sürgős megváltoztatása. A képviselők ismertették a pénzügyminiszter előtt, hogy Nagyváradon az élet az utóbbi időben rendkívül megdrágult s így a közalkalmazottak jelenlegi fizetésükből

megélni nem tudnak de kihat ez az állapot az egész város közgazdasági helyzetére is, mert a sérelmes intézkedés következtében nem tud megindulni az egészséges pénzforgalom. A küldöttség azt kérte, hogy a pénzügyminiszter engedélyezze Nagyváradnak a II-ik lakbérosztályba való átminősítését.

Reményi-Schneller pénzügyminiszter a legnagyobb megértéssel fogadta a küldöttség érvelését és megígérte, hogy a sérelmes intézkedés orvoslására mindent megtesz. Kijelentette, hogy felülvizsgálat alá veszi a lakbérosztályba való besorozást és arra törekszik, hogy a küldöttség kívánságának eleget tehessen. Kifejtette még, hogy nagy megértéssel fogja Nagyvárad sorsát és más téren is igyekszik a város közgazdasági helyzetén segíteni.

Árvay Árpád és Patzkó Elemér képviselők ezután még látogatást tettek a postavezérgazgatóságon is, ahol a szolgálatba visszavett postaalkalmazottak ügyeinek végleges rendezését sürgették. Dr. Rácz postaigazgató a személyzeti ügyosztály vezetője bemutatta a képviselőknek a folyamatban levő munkálatokat és kijelentette, hogy rövid időn belül minden postaalkalmazott ügye elrendezést nyer, de addig is legyen mindenki türelemmel, mert a postavezérgazgatóság annyira túl van terhelve munkával, hogy csak bizonyos sorrendben tudja elintézni az összes ügyeket.

Berlinből jelentik: A német légi haderő repülői, mint a Német Távirati Iroda értesül, a keddre virradó éjjel egyéni bombatalálatokat intéztek Délkelet-Anglia hadi célpontjai ellen. A találatokról tüzek és robbanások tanuskodtak. Angol repülőgépek az északra nem hatoltak be sem Németország sem a megszállt terület fölé.

Berlinből jelentik: (NTI) A haditengerészet tüzérsége tüzelt ellenséges kereskedelmi hajókra, amelyek Dover közelében az angol csatornát akarták átszeli. A támadásra a hajók visszavonultak és szétszóródtak.

Amerikában nyíltan beszélnek arról, hogy az USA „benne van a háborúban.”

Washingtonból jelentik: (NTI) A szenátorok az Anglia megsegítéséről szóló javaslatot úgy fogadják, hogy még csak annyi fáradságot sem vesznek, hogy szembeszálljanak az ellenzék érveivel. Már nyíltan beszélnek arról, hogy az Egyesült Államok benne van a háborúban.

lapban kedden hozzák nyilvánosságra. Azoknak az államtitkároknak a számát, akik egyúttal a minisztertanácsot alkotják, az államfő 15-ben állapította meg. 5 államtitkár miniszteri előjogokat élvez. Ezek alkotják az államtanácsot. Pétain tábornagy ezenkívül élt ezzel a jogával, hogy átalakította az államtitkárságokat.

Megalakult az új francia kormány.

Vichyből jelentik: (NTI) A francia kormány összeállítása a következő: helyettes miniszterelnök, külügy, haditengerészeti és belügyminiszter Darlan tengernagy. Nemzetvédelmi miniszter Huntziger. Igazságügyminiszter Bertheleni, Nemzetgazdasági és pénzügyminiszter Bouthillier. Földművelésügyi miniszter Gaziot. Ezenkívül 8 államtitkárt neveztek ki.

A lapengedélyeket február 28-ig kell kérni

A később bejött kéréseket nem tárgyalják

Budapestről jelentik: (MTI) A m. kir. miniszterelnökség sajtóosztálya ezúton is felhívja a visszacsatolt keletmagyarországi és erdélyi területen megjelenő lapok kiadóinak figyelmét arra, hogy a 100-41. M. E. számú r. dekrétum értelmében a folyó év március 31. után csak azok az időszaki lapok jelenhetnek meg, amelyek a további megjelenésre a m. kir. miniszterelnöktől lapengedélyt kaptak és amelyek alapítását a m. kir. miniszterelnök 1941. január 1. után engedélyezte. A további megjelenést engedélyező miniszter kérelmeket a lapkiadóknak a m. kir. miniszterelnökség sajtóosztályán beszerezhető úrlapon ez év február 28-ig kell előterjeszteni. Az elkésve érkezett kérvényeket nem tárgyalhatják.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Mécs László a „hecckáplán”

A Turul-regősök előadóját közvetítette vasárnap este a budapesti rádió s az est egyik főérdekessége Mécs László beszéde volt. Mécs László újból indult ki, hogy az új Magyarországot csak új magyarokkal lehet felépíteni. Frappáns hasonlatokkal, vele megtörtént kis epizódokkal igyekezett érzéltetni a régi Magyarországot s a problémák vizsgálatának során eljutott a házasság válságának kérdéséig. Ebben a pillanatban a rádió elhallgalt, majd felvetéseket adott és csak akkor folytatta a közvetítést, amikor Mécs László már befejezte beszédét. Az eset természetesen nagy feltűnést keltett. A rádióhallgatók tömeges érdeklődésére Mécs László így nyilatkozott:

„Egész költői pályafutásom és házas esztendőm kisebbségi multam bizonyosság arra, hogy nem követhetek el izzószókat. Nem mondtam és nem is akartam mondani mást, mint ami minden magyar embernek a lelkén fekszik és amit minden magyar ember szeretne valakinek elmondani. Körülbelül egy hónappal ezelőtt a Turul regősök úján benyújtottam beszédemet a rádióhoz, ahol abból egy sort töröltek. Ennek a beszédnek eszmei tartalmához semmi újat nem tettem hozzá, csak néhány új hasonlatot alkalmaztam azoknak az élményeknek az alapján, amelyet azóta tett erdélyi utam során szereztem.

A liberális felfogással szemben a házasság felbonthatatlanságáról beszéltem s azt is mondtam, hogy a házasság felbontását a nemzet árulásának tartom. Ezután arról beszéltem, hogy megfelelő alapot kell teremteni arra, hogy a fiatal emberek házasságot köthessenek. Ha azonban például egy fiatal tanárnak 120 pengős havijelét adnak, ezzel bizony nem tud családot alapítani.”

Az esettel kapcsolatban a rádió is nyilatkozott. A nyilatkozat szerint Mécs Lászlótól három gépelt oldalas, lehát legfeljebb 8—9 perces beszédet bírált felül és fogadott el a rádió irodalmi osztálya. Régi közszerint szabály, hogy ellenőrzetlen szöveg a rádióban el nem hangozhatik. A rendező előtt fektűt az előadás eredeti szövege és a 16-ik percben, tehát az eredeti beszéd kétszeresének idejét kivárva látta, hogy az élő beszéd és a betérjesztett szöveg csak egy-két ponton érintkezik. Nem tehetett mást, ki kellett kapcsolnia. Az ellenőrzést a rádió mindenkinél alkalmazza, Laky Dezso közlést a miniszter legutóbbi beszédét is előre bekérte, ellenőrizte, elfogadta s a miniszter gondosan ragaszkodott a betérjesztett beszédéhez. Erre az elővigyázatosságra törvény kötelezi a rádiót. Az esettel kapcsolatban az ortodox liberalizmus Bethlenékkel és a zsidósággal terhelt „8 Órai Ujság”-ja így ír:

„Szokatlan rádióbotrány játszódott le tegnap este annál a helyszíni közvetítésnél, amelyet a magyar rádió egy irodalmi és művészeti estről adott. Az est ünnepi szónoka Mécs László, a papkölő volt, aki láthatólag sokkal otthonosabb a rimfaragásban, mint a szabadelőadásban, mert első néhány szava után úgy belekeveredett bonnyolult mondataiba, hogy maga is megijedt tőlük és így végleg elvesztette a beszéd nyilván előre elképzelt fonálát.

Ami pedig még nagyobb baj, végképpen belekeveredett politikai frázisokba. Megemlékezett „egy politikusról, aki egy irodalmi társaságban azt mondta, hogy vizsgálja kell tenni ahhoz a demokráciához, amelynek kivirágása volt Kun Béla vörös királysága és a liberális naplengyuga.” Az új magyar szívet hívta, amely legyen telítve vad, titokzatos, keletről hozott pogány magyar erővel, a kereszténységet követelle, amely annyit, mint megcsinálni a legnehezebb forradalmat, a magunk forradalmát... Ennél az előadásnál izléstelenebbet, prepotensebbet és destruálóbba, még aligha hallhattak. Hogy ennyi és ilyen enyhe kritikával beérjük, azt Mécs László köszönje meg a rendjének, amelyet eddig arról ismertünk, hogy sorában nem tűr meg hecckáplánokat.”

Igy ír az esetről a „8 Órai Ujság”. Enyhe kritikával hecckáplánnak nevezi ki Mécs Lászlót, a katolikus magyar irodalom büszkeségét, mert hozzáért a liberálisok és a zsidók bálványához, gróf Bethlen Istvánhoz.

A „8 Órai Ujság” durva, minden becsületet magyar megszegőítő támadására a „Nemzeti Ujság” válaszol:

... Nem hagyhatjuk szó nélkül

— írja, — hogy egy különben konzervatív estílap ebből az alkalomból durván megtámadja az élő magyar irodalom egyik legnagyobb büszkeségét, a magyarságnak ki próbált, nagyszerű értékét, Mécs Lászlót s olyan hangon ír róla, ami a leghatározottabban s a legélesebben vissza kell utasítanunk. Izléstelennek, prepotensnek, destruálónak nevezi Mécs László előadását nyilvánvalóan afölötti haragjában, hogy Mécs László állítólag helytelenül idézett a lap politikai vezérének legutóbbi híres előadásából. „A papkölő politikai” címmel írt cikkben azt állítja a lap, hogy az előadástól a rádióhallgatóság nagy része rosszul éltet jelenthetett volna, végül pedig egyszerűen és tömören hecckáplánnak nevezi Mécs Lászlót. Nos, mi azt hisszük, hogy minden költőnek, akár pap, akár nem, joga van politizálni.

Az estílap szerint csak azért szelid ez a bírálata, mert Mécs László egy bizonyos rend tagja. Szóval, ha világi pap lenne, — a támadás még durvább, még élesebb volna. Mi nem hisszük, hogy még ennél is gorombábban lehessen írni Isten szolgáiról. Ennyi — igazán máris több a soknál!... Reméljük, hogy

ezért a pártatlan durvaságért, ezért az egész katolikus magyar társadalmat sértő kifejezésért a lap a megfelelő elégtételt meg fogja adni. Magyarországon nincsenek és nem is voltak hecckáplánok, mert ez a hitvány kifejezés azok ellen született meg, akik valamikor elsőnek merték hirdetni Magyarországon a keresztény néppolitikát, de akiknek emlékére ma már minden becsületes magyar csak tisztelettel gondolhat.

A papkölő pedig igenis csak politizáljon, mert nem bujhatik elefántcsont-toronyba a nagy nemzeti problémák elől s ha valaki szerint nincs igaza, akkor vitázzanak vele, de tisztességes hangon.

Megengedhetetlen, hogy a magyar irodalom egyik legelső és leg-erősebb egyéniségét, aki husz esztendő óta bátor és meg nem alkuvó magyarságával a cseh járom alatt, izléstelennek, prepotensnek, destruálónak, hecckáplánnak lehessen nevezni, mert ez azután igazán a legnagyobb foka az izléstelenségnek, a destruktiónak és — a prepotenciának.”

Magunk részéről csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy annakidején Prohászka Ottokárt is hecckáplánnak nevezték ki. Megborzadunk attól a gondolatától, hogy újra Jászi Oszkárék világa kísért és egyre merészebb, egyre erőszakosabb lesz az izzószó a keresztény, nemzeti és szociális népi irány ellen.

Elharácsolják a vassgárdisták a Birodalomba visszavándorolt németek javait

Vizsgálat indult a visszaélések megtorlására. Az elköltözött németek házait mind kifosztották

Bukarestből jelenti a MTI.: A vasárnap reggeli lapok hivatalos közleményt közölnek, mely szerint a belügyminisztérium Kimpolung, Suceava és Radautz megyékben közigazgatási vizsgálatokat rendelt el a Németországba átköltözött németek visszahagyott javainak kezeléséről. A vizsgálatok megállapították, hogy a javakat jogtalanul a regime híveinek ajándékozták.

A legionista mozgalom tagjai közül mindenki választhatott magának egy-két házat, ugyanakkor a menekültek tízével laktak egy-egy házban. Először a mozgalom vezetőit, majd annak tagjait juttatták lakáshoz és csak végül a menekülteket. Hasonló önkényes módon osztották szét a visszamaradt állatokat. Az elköltözött németek házait kivétel nélkül mind kifosztották.

Az egyik községben egy legionista 12 házra tette rá a kezét. A vagyontokról nem készítették leltárt.

Marlibaba községben a legionista lakosság tagjai sertéseket vágtak le, amelyeket saját céljakra használtak fel.

Részben német kézbe kerülnek a romániai Malaxa-művek.

A „Transcontinent Press” jelenti, hogy a Malaxa-műveket egy olyan tőkecsoport veszi bérbe, amely 50 százalékban román 50 százalékban pedig német kézben van.

Ezáltal a Malaxa-művek hasonló sorsra jutnak, mint a román vasipar másik legnagyobb üzeme, a Resica ltr.

Itt már a múlt nyáron bekövetkezett az átállítás, amennyiben a részvénytöbbséget kivették az angol-zsidó érdekeltséget képviselő Max Ausschnitt kezéből, akit különböző címen hétfői fegyháza ítélt a román bíróság és a német Göring Werke vonult be a Resica Rt.-ba.

Ennek kifejezésésképpen a Resica-konzern legutóbbi közgyűlésén az igazgatóságba beválasztották Göring mérnököt, a Skoda-művek egyik igazgatóját, Göring marsall öccsét és Guido Schmidt volt osztrák külügyminisztert.

Romániában még mindig növekszik a letartóztatások száma

Nyugtalanság a lakosság körében Ploesti és vidéke kiűritésének hírére

Belgrádból jelenti: A Politika jelenti Bukarestből: A belügyminisztérium közleménye szerint a miniszterelnökség újabb információkat kapott, hogy Ploesti környékén rendkívüli nyugtalanosságot keltettek azok a hírek, amelyek szerint a vidéket rövidesen kiűritik. A kormány kommunikéje szerint erről nincs szó. Mindössze elővigyázatossági intézkedések történtek.

A román fővárosban folytatódtnak a letartóztatások. A névsort a napokban fogják nyilvánosságra hozni. A letartóztatottak száma azért növekszik, mert a rejtetők a büntetőtörvény való félem miatt kiadják őket. A letartoz-

a Skoda-művek vezérigazgatóját. Rövidesen a román olajiparban vállal nagyobb részesedést a német tőke.

Romániában ismét megindult a rendes vasuti forgalom.

Bukarestből jelenti: (NST) A lapok közlik, hogy február 26-án ismét megindul a rendes vasuti forgalom a fő-és mellékvonalakon.

Új ötezer és ötvétezer leiesek.

Bukarestből jelenti: (MTI.) Marcus elején új 5.000 és 50.000 leies érmék kerülnek forgalomba.

tatottak között van Ionescu Istvan, továbbá Herseli Traján, a legionista rendszer közoktatásügyi államtitkára.

Vizsgálat indul a vállalatokhoz kinevezett kormánybiztosok ellen

Bukarestből jelenti: (MTI.) A nemzetgazdasági minisztérium közölte, hogy azok a vállalatok, amelyekhez romanizáló kormánybiztosokat neveztek ki, sürgősen juttassák el a főkönyvtartóssághoz a kormánybiztosok működéséről szóló jelentést. Kötelesek jelenteni, hogy követték-e el a kormánybiztosok törvénytelen séget és milyen összegeket vettek fel a vállalatoktól.

A Magyar Felvidék mintaszerű szociális berendezései

Kassa, február hó.

Aki hazánk szociális berendezései tanulmányozása céljából bejárta az ország különböző területeit, örömmel állapíthatja meg, hogy ezen a téren a visszacsatolás óta lefolyt 2 esztendő alatt mily kimagasló eredményeket ért el a magyar Felvidék. Ezek a példás teljesítmények főleg dr. Pohl Sándor kassai főpolgármesterének és lelkes munkatársainak, dr. Röhler István tiszti főorvos s dr. Vágó János gyermekszakorvosnak köszönhetőek, akik közösen a Zöld Kereszt egyesülettel, fáradságot nem ismerő odaadással állították minden idejüket és szakértelmüket eme legfontosabb ügy szolgálatába. Az általuk elért teljesítmények annál meglepőbbek, mert, mint ismeretes, a csehek kivonulása magukkal vitték az összes akkor fennálló szociális intézmények berendezéseit, a kórházak felszerelését és csak a kopár falakat hagyták hátra. A kifosztott és megrongált épületek helyrehozatala és újonnan való üzembeállításuk azonban régen megtörtént, úgy hogy ma már jóformán semmi nyoma sem észlelhető az egykori pusztításnak.

Az áldásos munkókat kifejtő intézmények közül emlékezzünk meg legelőször a 28 ágyas bölcsődéről, ahol az anyák csecsemőiket elhelyezik a nap ama szakára, amíg ők maguk munkába járnak. Kiképzett csecsemőgondozónők ügyelnek fel a pólyababákra, gondoskodva szakszerű táplálásukról és tisztántartásukról. A nagyobbacska gyermekek számára a város legkülönbözőbb negyedeiben 5 napközi otthon létesült, ahol 3-6 év közötti óvodások részesülnek felügyeletben és teljes ellátásban. Ezeket a gyermekeket állandóan vizsgáló orvosok foglalkoztatják s egyúttal arról is gondoskodnak, hogy az apróságok már legzsengebb korukban megtanuljanak beleilleszkedni a közösségbe.

Külön említést és dicséretet érdemel a kongregációs nővérek munkája, akik önfeláldozó szeretettel részesítik lelkigondozásban a serdülő ifjú leánynevezőket. A kedves testvérek ellátogatnak a nyomortanyákra, ahol kioktatva a fiatal leányokat mindenféle hasznos munkára, megakadályozzák, hogy ezek kellő szülői felügyelet nélkül elzúljának. Ebben a felbecsülhetetlen értékű munkájukban hatásosan támogatja őket Péter Csávossy Elemér, jezsuita házfőnök, aki a lányok lelki gondozását teljesíti, elhíntve bennük a Jézusban való hit áldásos magvát.

Rövidesen megnyitásra kerül a régi pénzügyi hivatal átalakított helyiségeiben a teljesen modernül berendezett egészségügyi hely, melynek felépítéséhez a szükséges 150.000 pengő 50.000 pengős hozzájárulással a „Magyar a magyarért” mozgalom, a belügyminisztérium, valamint Kassa városa hozta össze. A gőzfűtésre berendezett és a korszerű higiénia minden követelményeivel ellátott épület vezetői széleskörű munkakört töltek ki maguknak. Külön osztály létesült, mely az anya és csecsemővédelmet szolgálja, lesz az egészségügyben külön tudósbeteg gondozó intézet, a nemzeti betegek kezelése, iskolafogászat,

valamint az óvodás és iskolás gyermekek egészségének hatóságai orvosok által történendő ellenőrzése.

Az anyák és csecsemőkről külön törzslap lesz vezetve, amelyben nyilvántartják a kisdetek súlygyarapodását és testi, valamint szellemi fejlődését. A tüdőgyógyászati osztályon a könnyebb betegeket ambulatóriusan kezelik, míg azokat, akiknél a kór már előrehaladottabb állapotban van, kórházakba utalják be. Gondoskodva van ezenfelül a járványos, fertőző betegségekről is, akik erre a célra berendezett izolatóriumokba kerülnek.

Tervebe van véve még a szegénysorsúak minden téren szükséges támogatása is. Ingyenes jogi tanácsadó fog rendelkezésükre állani, ahol előadhatják ügyes-bajos dolgaikat, lesz továbbá egy szívbetegségeket megfigyelő állomás, végül pedig egy lelki gondozó is, ahol az étellel meghasonlottak részesülnek mindenféle szakszerű tanácsban. Külön osztály foglalkozik majd a házasságok megkönnyítésével.

Nézze meg Ön is a

Pannonia Grill

bombasikert arató műsorát

Világszám: Ilona Lusan akrobatikus tánccsoda.

Haláltánc

Lovagló iskola parketten és a kíséző műsor szám

Szigoruan családi műsor

Nedelkő János igazgató.

Az ifju mátkapárok szakszerű útbaigazításokkal lesznek ellátva, azonkívül pedig orvosi vizsgálat alá is veszik őket. Mindezek az intézkedések arra irányulnak, hogy előmozdítsák egy egészséges új nemzedék szaporodását és fejlődését.

dását és fejlődését.

Az egészségház épületének berendezése már teljesen elkészült és a legrovidebb időn belül át lesz adva rendeltetésének.

Vasváry Edith.

A tanítók hagyományos báljának szép sikere

Nagyvárad. Saját tud. A tanítók tegnap esti műsoros bálja, — a hagyományokhoz híven, — most is egyik legcsaládiasabb és legvidámabb mulatsága volt az idei farsangnak. A város ke-

resztény közönsége társadalmi és felekezeti különbség nélkül, impozáns számban vonult fel erre az estélyre, mert megjelenésével akarta igazolni azt a megbecsülést és szeretetet, melyben a legnehezebb időkben is bátran küzdő és dolgozó magyar tanítói kar iránt érez. Az egyházi polgári és katonai hatóságok képviselőin kívül valóban ott láttuk Várad keresztény társadalmának minden jelentős tagját.

A műsort a Himnusz vezette be, amelyet a Kálvin énekkar adott elő, Kiss Béla református igazgatótanító vezényletével. Dr. Martea Dénes t. ü. tanácsos, m. kir. tanfelügyelő rövid, frappáns beszédében üdvözölte a megjelenteket, majd a Kálvin ének- és zenekar adta elő Huber K. Fohász című művét. Szabó Károly állami tanító kedves vídám előadása arattott ezután nagy tetszést. Szép sikere volt a Magyar Dalkör nótaszámainak is. A dalárdát Andrásfi Ede zeneranár, orsz. karnagy vezényelte a tőle megszokott művészi ráteremtéssel. Ambarus Géza evangélikus igazgatótanító is szünni nem akaró tapsot kapott előadott verseiért. Szabó Zoltán, a tehetséges fiatal énekművészt magyar nótaszámaiért nem akarta leengedni a közönség a színpadról. A konferansz köszönte meg a tanítók nevében a közönség támogatását majd a Magyar Dalkör elénekelt a Szózatot s ezzel az izlésesen összeállított műsor végetért.

Ropogó csárdással megkezdődött a tánc s a ragyogó hangulatnak, a vídám családias mulatságnak csak a korahajnali záróra vetet véget.

A tiszta bevétel a Főméltóságú Asszony „Erdélyért” akciójának javára fordították. (Sz. T.)

A Székely Hadosztály felhívása

A „Székely Hadosztály Egyesület”-nél jelentkezett bajtársak figyelmét felhívjuk, hogy az iratok benyújtására adott határidő folyó hó 28-ig lett meghosszabbítva, mert különösen a vidéki bajtársak ezideig még nem küldötték be irataikat teljes számban. Az iratok tehat folyó hó 28-ig az egyesület helyiségében (Hitler Adolf-utca 20.) benyújthatók. — Lőrinczy, a szervezéssel megbízott tisz.

FELJEGYZÉSEK

Furcsa védőbeszéd hangzott el a múlt hét végén a nagyváradi büntetőtörvényszék büntető tanácsa előtt. A vádlott egy özvegy zsidóasszony volt, aki bevont ipar engedélyét román módszer szerint, megvesztegetéssel akarta visszaszerezni. A fiatal magyar tisztviselő — név egyelőre nem fontos — belátta annak nagy szükségességét, hogy ezt a visszatérő román állami betegséget gyökeresen orvosolni kell legkisebb megjelenségében is, s ezért feljelentette az özvegy iparosnét, aki történetesen zsidó volt.

Az özvegy zsidó iparosné védelmét dr. Kovács Árpád nagyváradi ügyvéd látta el. Azon nem lepődünk meg, hogy a védelem minden szalmaszálba belekapaszkodott. A védelemnek sokszor egészen különleges jogai vannak és elkalandozhat olyan területekre is, ahová a bíró már nem követhet. Azonban mindennek van határa. A hibából a bünből nem lehet erényt faragni. A tisztesség és a törvény alapján álló felet nem lehet becsületében, jóhírnevében támadni, amikor nyilvánvalóan az egyedüli helyes utat követte. Főképpen pedig nem szabad politizálni. A zsidókérdés és a mai korszak emlegetése, úgy, ahogy azt Kovács Árpád tette, gondolkozóba ejti az embereket nem is a zsidókérdés és a korszak, hanem Kovács Árpád kitétele miatt. Mert ezen a ponton már a személyes meggyőződés, az érzelmek is belejátszottak Kovács Árpád védőbeszédébe.

Dr. Kovács Árpád „agent provocateur”-nek nevezte a fiatal magyar tisztviselőt, mert színelve elfogadta a vesztegetést, hogy tanuk előtt leplezhesse le a bünböt. Igaz, már a bíró is rendutasította ezért, de úgy éreztük, hogy a nagy nyilvánosság előtt is vissza kell utasítanunk a magyar tisztviselőtársadalom nevében. Különösen itt nálunk, ahol még tulságosan kísért a baksis szelleme. Le kell leplezni minden egyes kísérlétezt

és példásan meg kell büntetni minden magáról megfélemezett polgárt.

Dr. Kovács Árpád második tévedése az volt, hogy a közönséges vesztegetés kérdéséből egy általános zsidóvédő beszédet kovácsolt. A bíróság a vesztegetést nem minősítette külön zsidó ügynek. Ha tehát a vádlott törvénytelen zsidó volt, ezt nem lehet neki enyhítő körülményként betudni. Nem a korszak, nem a zsidóellenes hangulat juttatta a vádlottak padjára, hanem a vesztegetés. Sőt azt is mondhatnánk, hogy a zsidók tulságos szereplése ilyen természetű ügyekben váltja ki az embereket a „korszakemet”, amelynek egyik kézzelfogható bizonyítéka például az alkotmányos uton hozott zsidótörvény is.

A védőügyvéd lehetőleg maradjon meg mindig az ügy keretei között. Tág tere nyílik így is a lélektani kirándulásoknak, páthosznak és egyéb védelmi fegyverek használatának. Ha azt igyekezett volna bizonyítani a bíróság előtt, hogy védence, egyszerű iparosasszony, tulajdonképpen a 22 év alatt beidegződött szokás ruhja volt, amikor pénzt ajánlott fel hivatalos ténykedésért, ha rámutatott volna arra, hogy Romániában általánosan befogadott módszer volt a „fizess és vidd” elve, talán több sikert ért volna el. A szokás, a több évtizedes gyakorlat sokszor eltompítja az ember érzékenységét bizonyos kérdések erkölcsi vonatkozásával szemben.

Nem lehet azonban valakinek a zsidó mivoltát enyhítő körülményként hangoztatni és nem lehet egy közönséges vesztegetési bűnper védőbeszédében a nemzetnek általánosan elfogadott társadalmi, politikai és gazdasági irányát bíráló tárgyává tenni. Mert utóvégre is a keresztény, nemzeti és szociális Magyarországon élünk. Ezt dr. Kovács Árpádnak is tudomásul kell vennie. (P. I.)

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZILÁGYI DEZSÓ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETESI ARAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Telefon: 12-27.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza

A Vatikánban cáfolják Orsenigo berlini nunciust. Rómából jelenti a NTI: Vatikáni körökben alaptalannak minősítik azokat a híreket, amelyek szerint Orsenigo berlini apostoli nunciust nem sokára visszatér Rómába és egy másik nunciust küldenek ki helyébe, valamint, hogy a pápa azt ajánlotta a müncheni püspököknek, hogy utazzék szabadságra. Ülést tartott a mentelmi bizottság. Budapestről jelenti: (MTI) A képviselőház mentelmi bizottsága február 27-én délelőtt ülést tart és azon különféle mentelmi ügyeket tárgyal.

HÓMAN BÁLINT HAZAÉRKEZETT. Budapest, MTI, jelenti: Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter szófiai és belgrádi útjáról Szily Kálmán államtitkárral és kíséretének tagjaival hétfőn reggel visszatért Budapestre. A pályaudvaron ünnepiesen fogadták.

Gyorsírást, gépirást
Szabó Ferenc
okl. írásszaktanítónál tanulhat
Kossuth L. u. 11. II. em.

Felhívás a tanítói állásra jelentkeztekhez. Az Erdélyi Párt nagyváradi irodája felhívja mindazokat, akik a Párt útján tanítói elhelyezést kértek és itt nyilvántartásba vették őket, hogy a továbbiak megbeszélése végett a hét folyamán a hivatalos órák alatt jelentkezzenek a Párt irodájában (Magyar Ház, Sal Ferenc utca 9.)

Megindult a hajózás a Duna jugoszláv szakaszán is. Belgrádból jelenti: (Avala). Az esőzések és a hóolvadás következtében csaknem valamennyi jugoszláv folyó megáradt, a Száva és a Duna Belgrád közelében több szigetet elöntött. A jég elvonulása következtében a Száván és a Dunán a hajózás megindult. A személyszállító forgalom is megkezdődik. A boszniai folyók is megáradtak. A Vajdaságban a talajvíz eddig százezer hold termőföldet öntöttek el.

Kisajátították Romániában a zsidó kézben levő dunai hajókat. Bukarestből jelenti: (NTI) Az igazságügyi minisztérium bizottságot alakított annak megállapítására, hogy milyen kártalanítást fizessenek a zsidóktól kisajátított hajókat. Ugyanis a dunai román hajóparknak zsidó kézen volt részét rendkívüli törvény értelmében már több hónappal ezelőtt kisajátította az állam. A bizottság kizárólag bírálóból áll.

A forró levesbe dobta kistestvérét egy veszekedő flamand fiú. Brüsszelből jelenti: Tragikus szerencsétlenség történt Turnhout flamand városkában. Egy vendéglős két gyermeke gyakran veszekedett és az apai intelmek hiába valók voltak. Amint a napokban az apa hazatért, csak nagyobb fia fogadta. Amikor megkérdezte hogy hol van testvére, azt felelte, hogy ismét nagyon rossz volt és beledobta a levesbe. A kétségbeesett apa a forró levesben találta meg fia holttestét.

KINEVEZÉS. Budapest, a MTI, jelenti: A belügyminiszter Bihar vármegye törvényhatóságához dr. Rojti Mihály nagyszalontai lakost vármegyei aljegyzővé kinevezte.

Franciaország élelmiszert kap Amerikától. Vichyből jelenti: (NTI) Darlan tengernagy hétfőn délelőtt fogadta az amerikai nagykövetet. Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy Franciaországnak amerikai élelmiszertel való ellátásáról tárgyaltak. Anglia ugyanis a szigorú ostromzár fenntartásával e téren a legnagyobb nehézséget okozza. Valószínűleg szőbakerült a távolkeleti helyzet is.

16.5 millió újságot olvasnak naponta Németországban. Statisztikai kimutató bizonyítja, hogy Németországban az utóbbi időben egyre nő az olvasóközönség száma. A német illusztrált lapok, mint a Berliner Illustrierte, Kölnische Illustrierte, stb. melyeknek lapszáma 1934-ben hetenként 4.8 millió volt, időközben 6.25 millióra emelkedett. Ugyanez észlelhető a könyvpiacra is, ahol a kerekben 400 munka közül, melyek nagyrészt a háborúról szólnak, sokszázezer fogyott el. A német napilapok összpédányszáma jelenleg 16.5 millió.

Megalakult a Szarvasmarha Tenyésztők Országos Szövetkezete. Budapestről jelenti: (MTI) A magyar szarvasmarha tenyésztőknek az utolsó másfél év-tizedben igen jelentős szerepük volt. A földművelésügyi miniszter kezdeményezésére az érdeklt szervezet bevéneásával az országos gazdasági, társadalmi testületek és szövetkezetek központi képviselőinek jelenlétében szombaton megalakult a Szarvasmarha Tenyésztők Országos Szövetkezete. Elnökké Albrecht királyi herceget és inárcsi Farkas Adolf gazdasági főtanácsost választották meg.

Motorosvonat és gépkocsi halálosvégi karambolja. Szombathelyről jelenti: (MTI) A motorosvonat délután 3 óra tájban egy országúti átjárónál, elütötte Szabó Ernő szombathelyi bérautóvezető 4 üléses bérkocsiját, amelyben 7 vasmegei vásáros ült. Szabó Ernőnek nem történt súlyosabb baja. Feki István séji lakos a helyszínen meghalt. Hányi Imre séji lakos és egy Viktor keresztnevű ember balálosan a többi utas súlyosan megsebesült. A szerencsétlenséget a bérkocsi vezető vigyázatlansága okozta.

Vashidat építenek Főlegyházánál a Berettyón. Nagyvárad, Saját tud. A visszatérés után a Magyar Lapok hirta fel először a vármegye, illetékes szerveinek figyelmét a bihari főlegyházi Berettyóhid fontosságára. Évtizedekkel ezelőtt építettek ugyan itt egy hatalmas fahidat, azonban a nagy forgalom és az idő annyira megrongálták a hidat hogy életveszélyessé vált rajta a közlekedés s ezért el kellett zárni. Mivel Nagyvárad és az Ermelek közötti országúti forgalom teljesen ezen az utvonalon bonyolódott le, a hid elzárása miatt csak nagy kerklöntés kellett megtenniük a járműveknek, hogy a forgalom teljesen megbővült. Most a Bihari Hírlap értesülése szerint a vármegye illetékes szervei elhatározták, hogy a fontos átkelőhelyre mintegy 300.000 pengős költséggel új vashidat építenek. Mivel a megye lakosságát nem akarják ezzel a nagy összegű megterhelni s az ideai költségvetésben a vármegyének nincs alapja az építéshez. A főispán közbenjárt a közlekedésügyi minisztériumban, hogy utaják ki a szükséges tételt. A minisztériumban teljes jóakarattal és megértéssel fogadták a kérést és ígéretet tettek a gyors intézkedésre.

A nagyváradi Malomipari Művek ügye az iparügyi miniszter előtt

Az egykori nagyváradi Ledkai malomot december elején keresztény csoport vette át Seidenfrau és Pinkász izraelita uraktól — Malomipari Művek néven — abban a reményben, hogy ennek a vállalkozásnak a háborús viszonyok ellenére is jövedelmezőnek kell lennie. Az üzem azonban legnagyobb válságba került, mert egyszerűen nem jutott örölni való búzához. A Futura, amely egyedül jogosított a buzaelosztásra, december óta alig hatvan vagon búzát juttatott a malomnak holott a teljes üzem fenntartásához ez idő alatt mintegy 440 vagon búzára lett volna szüksége.

Az utóbbi időben már állt a malom, munkanélküliséggel veszélyeztetve alkalmazottait. Ugyanakkor azonban a

zsidó Hegedüs malom minden fennakadás nélkül éjjel-nappal dolgozott egész idő alatt. Hogy honnan kapott elegendő mennyiségű búzát, azt az illetékeseknek nem sikerült kipuhatolni. Valószínűleg a Futura megkerülésével, zsidó közvetítők útján.

E tarthatatlan helyzet orvosiása céljából Szabó János felsőházi tag, a keresztény malom egy munkásküldött, ségének élén kihallgatáson jelent meg Varga József ipar- és kereskedelemügyi miniszternél, aki azonnal intézkedett, hogy a Futura 40 vagon búzát utaljon ki s megígérte, hogy a jövőben gondoskodás fog történni a nagyváradi Malomipari Művek búzával való ellátása érdekében.

A Szigligeti Társaság nagy napja

Csütörtökön, február 27-én adja át újból Szigligeti Edének a romának által eltávolított és a minap a színház elé visszahelyezett szobrát a Szigligeti Társaság Nagyvárad városának s rendezi meg ugyanaznap este pontosan háromnegyed 8 óráig kezdettel ünnepi nagy estjét a színházban a magyar irodalomnak körünkől származott kitünőségeivel. A csütörtöki Szigligeti nap végleges részletes műsort alábbiakban ismertetjük:

A szobor átadása

Csütörtökön délben 12 órakor a színház előtti téren a teljes szintársulat énekkara elénekli Szigligeti Cigany című darabjából a Hull a levél a virágról című dalt.

A Szigligeti Társaság nevében dr. Tabéry Géza ügyvezető alelnök átadja Nagyvárad városának a visszahelyezett Szigligeti szobrát és elhelyezi a Társaság koszoruját a szobor talapzatán.

Dr. Soós István polgármester, Nagyvárad város nevében átveszi a szobrát a Szigligeti Társaságtól és elhelyezi a város koszoruját.

Sármácssy Miklós, a színház hőszermese elszavalja Tompa Mihálynak a Madár fiaihoz című költeményét, amely után a színház énekkara ismét énekel és Putnik Bálint szingazgató elhelyezi a színház koszoruját a szobornál.

Az irodalmi est

Este háromnegyed 8 órakor a Szigligeti Színházban tartja meg a Társaság nagyszabású irodalmi estjét, melynek műsora a következő:

1. Elnöki megnyitó, tartja dr. Né-

Az osztályorsjáték mai huzásán a következő számok nyertek: (felelőség nélkül) tízezer pengőt 86653, négyezer pengőt 48903, kétezer pengőt 25308, 37808, 73431, ezer pengőt 48903, ezer pengőt 9192, 49383, tízezer pengőt 7710, 16246 ötezer pengőt 17903, háromezer pengőt 62234, kétezer pengőt a 22947, ezer pengőt 8441, 12831, 20468 55066.

AZ INSULIN FELTALÁLÓJA REPULÓGÉPSZERENCSETLENSÉG ÁLDOZATA LETT. Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: Sir Frederik, az insulin feltalálója, mint hivatalosan bejelentették, kettő utassal életét vesztette az új-foundlandi repülőszerecsétlenség alkalmával.

methy Gyula prelátus kanonok, a Társaság elnöke.

2. Dr. Hlatky Endre tiszteletbeli elnök „Váradiaiak és Bihariak a trianoni Magyarországon” címmel tart előadást.

3. Perédi György „Visszapillantás husz nehéz esztendőre”.

4. Papp Lajos: Két vers.

5. Horthyné Csighy Ella énekszámai, Oláh Béláné zongora kísérete mellett. Igyártó-Hegyi: Erdélyi köszöntő. — Igyártó: Hull a levél Körösnek árkába és Zilah-Farnos: Az Uristen végre igazságot tett.

Szűnet.

6. Gulácsy Irén „Összekötő tiszt-ként” (vallomás az Óhaaz és Erdély szelleméről).

7. Dutka Ákos: „Várad glóriája” (emlékezés a körösparti Párizs békeéveire).

8. Nadányi Zoltán: Költemények.

A közönség köréből számosan azt a kérdést intézték az estély rendezőségéhez, hogy milyen ruhában jelenjenek meg az előadáson. Bár a rendezőségnek tudomása van arról, hogy igen sokan, csaknem mindnyájan, akiknek van, hölgyek és urak magyar ruhában fognak megjelenni, mégis hangsúlyozza a rendezőség, hogy az előadásra minden feszélyezés nélkül mindenki olyan öltönyben menjen el, amilyennel rendelkezik, mert a Szigligeti Társaság tagjai husz év alatt kisebbségi sorsban éltek és kisebbségi sorsban semmilyen ruha nem volt szégyen a leszegényedett magyarságon.

Ugyanez áll a színházi előadás után rendezendő társasvacsorára is.

Felhívás a bérlőkhoz. Felhívjuk bérlőket, akik 1939. szeptember 1. óta bérelést, vagy felmondást kaptak vagy szerződésük évében lejárt, hogy ezt szövetségünk irodájában (Rimanóczy u. 14.) sürgősen jelentsék be. Bérlők Szövetsége.

Minőségi felárral veszi át a Futura a vetőmagot. Budapestről jelenti: (MTI) A földművelésügyi miniszter felhívja az 50 holdon felüli gazdák figyelmét arra, hogy vetés céljaira alkalmas árpa zab és kukoricakészleteket minőségi felárral veszi át a Futura. Vetőmagot felajánló gazdák küldjenek be terményeikből terményenként legalább másfél kilót (Budapest, V. Vágó u. 6.)

Telf.: 18.01. Belvárosi Mozdó Rákóczi-ut 3.
Szerdán este 9-kor disz bemutató!

Vissza az úton

Csontos világfilmje.

Korona Filmszínház
(volt Dorian) Kossuth u. 1
Telf. 13-51.
Budapesttel egyidejűleg szerdán utoljára

ALIPANG

a fekete szultán Gary Cooperrel

APOLLO Filmszínházban.

Ma!

DANKÓ PISTA

KÖNYVISMERTETÉS

Nagy Péter, a cárok cárja*

Az orosz történelemnek alig van jelentősebb alakja, mint Nagy Péter — az egész világtörténelemnek nincsen érdekesebb szereplője, mint a „cárok cárja”. A cári Oroszország hatalmas lovasszobrot állítottatott emlékének Szentpéterváron, — a mai rendszer pedig nemcsak megtűri ezt az emléket, hanem még amerikai méretű filmet is csináltatott, hogy a nép legszélesebb rétegeivel is megismertesse Péter életét és alkotásait. Oudard érdekes, vaskos könyvének és Lukinich Imre, a kiváló történész előszavának elolvasása után rögtön megértjük ezt a látszólagos ellentmondást. Mert ez a különös életű, rejtélyes jelöltű uralkodó egyformán tudott kényelmesen akaratu autokrata s egyszerű munkás is lenni. Kegyetlen elnyomó volt, ha utjába álltak, s jobará, ha törekvéseit hűen szolgálták. Nagy reformokat léptetett életbe s korlátlan cári hatalmát vette igénybe, hogy újításait elfogadtassa az udvarral, a papsággal és népével. Viharos magánélete tele van a szeretet és a gyűlölet féktelen kitérésével. Történelmi mgítélés szerint szerepe korszakalkotó volt. Az író, Georges Oudard sz-

rint az emberi bűnök és erények clyan keveréke, amely a legnagyobb lélektani rejtély. Zseni volt, — de ösztönös lángész, amit sokszor elnyomtak benne egészen kicsinyes érzések és alantas indulatok.

A francia író könyve Nagy Péterről a témához méltóan nagystilű, izgalmas és érdekes, csupa szin. váratlan fordulat s drámai bonyodalom. Azok közül a ritka munkák közül való, amelyeket egyúttében szeretne elolvasni az ember, — de amelyek nemcsak szórakoztatják az olvasót, hanem igazi szellemi táplálékot nyújtanak és nagy tudásanyagot közvetítenek.

Orbók Attila fordítása a mű minden eredeti szépségét átmenti; gondos, szép munka.

A hatalmas könyvet a Singer és Wolfner Irodalmi Intézet adta ki, rendkívül izléses kiadásban, nagyon szép borítéklappal, amelyet a híres szentpétervári lovasszobor sziluetije díszít.

* Georges Oudard életrajzregénye, Orbók Attila fordításában, Lukinich Imre előszavával.

Kerékgyártó J.: Bábok vagyunk*

Az egész művelt világ nemrég emlékezett meg a nagy francia tragikus költő halálának háromszaz éves fordulójáról. Magyarország Racine egyik remekművének, az Andromaché-nak előadásával vette ki részét a lángelme ünnepléséből.

Kerékgyártó János könyve allandóbb és szélesebb alapot teremt Racine magyarországi kultuszának. Az első magyar könyv, amely a költő életét és műveit összefoglalóan ismerteti meg közönségünkkel.

A regényalak, a sok lüktető párbeszéd jelenet nemcsak azt a célt szolgálja, hogy a távoli téma befogadását megkönnyítse a közönségnek. Az írónak módot ad arra is, hogy művészi eszközökkel elevenítse meg a kort, XIV. Lajos ragyogó és bonyolult korát, s művész módjára világítsa bele körének és a hős környezetének lelki világába.

Racine tragédiái, amelyeknek keletkezését sorjában megrajzolja a szerző, ilyenformán nem lebegnek légüres térben, nem hideg és poros irodalomtörténeti adatok többé. Át vannak szöve Racine lelki gyöttrődéseivel, gondolkodása és erkölcsi felfogása fejlődésével, a kor vallásj küzdelmeivel XIV. Lajos korának ezer intim vonatkozásával.

Racine élete ezer szállal kapcsolódik korának vallási, erkölcsi és politikai kérdéseire. Mint a Port Royal kolostor neveltje, nem szabadulhat a jansenizmus erkölcsi szigorának hatása alól. Amikor a színház Molière és La Fontaine bohém társasága és egy színészsző szenvedélyes szerepe magával

ragadja: erkölcsi aggályai akkor sem szunyadnak el. Az első bukás feltámasztja a régi embert.

XIV. Lajos két korszakán kíséri végig Racine s vele a szerző: a kíméletlenül követelőző, hatalmával visszaelő Mme de Montespan, a szigorúan vallásos, szerény és komoly Mme de Maintenon korszakán. Az udvar fényűzését szemlélő költő nem tud megelégedezni arról, amit ifjúkorában látott: a kiszípolózott nép nyomoráról. Folyvást kísérti a gondolat, hogy erre felhívja a király figyelmét. Összetűközésektől visszariadó nyugalmat kereső természet sokáig visszatartja ettől. Pályája végén mégis megkockáztatja életének legszebb, legbátrabb cselekedetét: emlíkiratot intéz a királyhoz a nép érdekében. Ezzel vesztí el a király kegyét — de ezzel nyeri vissza a kiismerete nyugalalmát.

Ezt a sokoldalú művészi, lélektani, történelmi és társadalmi anyagot az íróművész biztonságával fogja össze Kerékgyártó János. Mozgalmas, érdekes regényt formált Racine életéből, anélkül, hogy fantáziája akár gy. arnyalattal is meghamisítana az emberitől és művéről élő irodalmi köztudatot. Az új magyar irodalom új értékeit jelzi Kerékgyártó János műve.

* Jean Racine életének regénye. Singer és Wolfner kiadása.

Hirdessen
a Magyar Lapokban

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei:

Judith kapitulál

Pénteken este a Rádió Társaság mikrofonpróbája — Szombaton este rádióközvetítés

Pénteken és szombaton nem mindennapi esemény színhelye lesz a színház. A Rádió igazgatóság műsorába iktatta a Judit kapitulál című nagysikerű zenés vígjáték közvetítését Nagyváradról és első ízben, leszünk tanúi egy teljes előadás közvetítésének a Szigligeti Színházból.

Pénteken este a rádió társaság mérnökei, műszaki csoportja és bemondói mikrofonpróbát tartanak a színházban a teljes előadásról, míg szombaton este pontosan 7 óra 50 perckor lesz a teljes előadás közvetítése, mit már a budapesti rádió műsorok is közölnek.

Tekintettel a rádió közvetítésnek, a közönség minden rétege megmozdul, hogy tanuja legyen ennek a nagy eseménynek így az igazgatóság a helyárat nem emelte és nem is rendes helyáron tartja a két előadást, hanem a Judit kapitulál előadás pénteken és szombaton filléres helyárral kerül színpadra. Helyárok: 30 fillértől 120 fillérig.

Tekintettel a rádióközvetítésre mindkét napon pontos kezdés lesz, kéri tehát a színház igazgatósága a közönséget, hogy helyeiket pontosan a kezdésgig foglalják el, mert kezdés után az összes bejáratú ajtók le lesznek zárva.

Jegyek mindkét előadásra elővételeben már válthatók.

Figyelem! Váltsd idejében elővételeben jegyet, mert nem vehet részt a közvetítésen!

— Gellérthegyi kaland — operett bemutató szerdán este A. hérlétkben. A színház kiváló operett együttese különös gonddal készült a ma este bemutatásra kerülő Gellérthegyi kalandra, Körössy Zoltán énekes, zenés, táncos újdonságára. — A Gellérthegyi kaland szövege három órán át durút és kacagást fakaszt és egy pillanatig sem szűnik meg a jókedv. — A Gellérthegyi kaland zeneszámai egytől-egyig sláger számok s rövidesen olyan népszerűvé válnak, hogy pár nap múlva egész Vár rad dudolni fogja. — A Gellérthegyi kaland főszerepeit: Komlós Juci, Fülöp Viola Keleti Aranka, Borsos Manci, Tanay Emil, Molnár Iván, Nagy Ferenc, Berengh Béla, Barsy Béla játsszák — A zenekart Szathmáry Endre karnagy vezényli. — A Gellérthegyi kaland kiállítás fővárosi, díszletei teljesen újak, előadása paratlan. — A Gellérthegyi kaland szerdán este A. hérlétkben, vasárnap délután 4 órakor vasárnap este és hétfőn este B. hérlétkben lesz a színház műsora.

— Enyém leszel. Csütörtökön délután 4 órakor filléres helyárral Soltesz Ica és Nosz Andor operett újdonsága lesz a színház műsorán, teljesen a bemutató szereposztásában. Helyárok 30 fillértől 120 fillérig.

Heti műsor:

Szerda este háromnegyed 8 órakor nagy operett premier: Gellérthegyi kaland. Körössy Zoltán nagy operett sláger. Teljesen új díszletekkel, fővárosi kiállításban, ragyogó szereposztásban. Szellemes, kacagató zöveg, fülbemászó muzsika. A. hérlétkben.

Csütörtökön délután 4 órakor filléres helyárral: Enyém leszel.

Csütörtök este háromnegyed 8 órakor: A Szigligeti Társaság ünnepi estje. Rendes helyárral.

Péntek este háromnegyed 8 órakor: Judith kapitulál. Illiczy László és Ságody József operettje, filléres helyárral. A budapesti rádió mérnökeinek mikrofonpróbája. Filléres helyáru előadás. Helyárok: 30 fillértől 120 fillérig.

Szombat este pontosan 7 óra 50 perckor, rádió közvetítés: Judith kapitulál. Az egész előadást a budapesti rádió közvetíti.

A mozgóképszínházak műsora

Belvárosi: Te csak bíráj Ladányi.
Korona: Alipang.
Apolló: Dankó Pista.

Ismeretlen Chopin-kerिंगő! fedeztek fel egy párizsi pincében

Egy párizsi ház pincéjében, a lomok között kutatva, több élsárgult kottalapot talált egy kislány, aki történetesen alég jól zongorázott és így a zeneművet mindjárt lejátszotta. A kislány a belanult darabot zongoralanárjának is lejátszotta, aki azonnal felismerte, hogy ismeretlen Chopin-kerिंगő! fedezett fel. A „Valse fantastique” című zongoradarab magán viseli a Chopin kerिंगők valamennyi utánozhatatlan sajátosságát: romantikus dallamvezetést, érzelmességét és technikai csillogását. Az írás is kétségtelenül Chopin kezéből származik, úgy hogy a kerिंगő szerzője iránt semmi kétség nem merülhet fel. Sajnos, a kerिंगőt a nagy lengyel zeneköltő nem fejezte be, de még így is nagy nyeresége a zeneirodalomnak.

Okvetlenül szerezzé meg könyvtára számára a napjainkban élt cirkuszovalrnóból missziós apácává lett

Beáta nővér

életrajzát.

Mozifilmnél érdekesebb esemény-nalmazt tár olvasója elé ez a bámulatos életrajz. Hősies bátorságával mindenkiben csodalkozást, apostoli lelkiületével pedig az olvasóban lelki nekilendületet vált ki

Ara 340 Pengő

Az áruraktár mögött levő fatelep bérbeadása

Nagyvárad thj. város Városgazdasági ügyosztálya a következő hirdetményt adta ki:

Nagyvárad város tulajdonát képező, a Mussolini téren az Áruraktár mögött fekvő és legutóbb a Forestiere cég által bérelt fatelepet f. évi március hó 1-től 3 évi időtartamra bérbe adom. A bérelti feltételek a Városgazdasági ügyosztálynál megtekinthetők. A bérelti ajánlatok írásban, zárt, lepecsételt borítékban „Ajánlat a Mussolini téri fatelep bérlésére” felirattal a Városgazdasági ügyosztálynál (I. em., 24.) f. évi március hó 1. napján déli 12 óráig nyújtandók be. Később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beérkezett ajánlatok ugyanezen napon 13 órakor lesznek felbontva. Fenntartom a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlati összegre tekintet nélkül szabadon választhassak.

RÁDIÓ

SZERDA, FEBRUÁR 26.

Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Kozlemenyek. Hanglemezek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 „A munkapiac erkölcsana.” Vas Olga dr előadása.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás-jelentés.
- 12.10 Hanglemezek.
- Közben
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
- 13.30 Rendőrzeneke.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 Szórakoztató zene.
- 16.15 „A kávé története.” Irta Regős József dr. Felolvasás.
- 16.45 Időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 „A 2600 éves japán birodalom.”
- 17.45 Hárfa- és gitárszólók hanglemezről.
- 18.00 „Szép magyar novella.” 1. Velencei kaland. 2. Cirnoska. Lovik Károly elbeszélései. Felolvasás.
- 18.30 Csóka Béla énekel. zongorakísérettel.
- 18.55 Magyar önismeret.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.25 Az Operaház előadásának ismertetése.
- 19.30 Az Operaház előadásának közvetítése. A Magyar Operabarátok Egyesületének Mozart- emlékestje. Pataky Kálmán vendégfellépével.

Az I. felvonás után kb.

21.05 Hírek.

Az előadás után kb.

22.45 Időjárás-jelentés.

Majd: Közvetítés a Hungária-szállóból. Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

24.00 Hírek.

Budapest II.

18.30 Olasz nyelvoktatás. Gallerani Bonaventura előadása.

19.00 Hanglemezek.

20.00 Hírek.

20.10 Ügétőversenyeredmények.

20.20 Közvetítés a Spolacien kávéházából. Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál, Mindszenti István énekel.

21.00 „Magyar emlékek egy genfi múzeumban.” Dezsényi Béla dr előadása.

21.30 Időjárás-jelentés.

21.35—23.00 „Muzsikáló térkép Budapestről.” Irta Szatmáry Antal.

Megjött az új bérelti rendelet

Irta: dr Zoltán Károly

Rendkívüli időket élünk és rendkívüli intézkedéseket követelnek. Így volt ez a világháború alatt és így kell ennek lennie most is. Hiszen az anyaországban a bérelti összegek és jogviszonyok 1940 január 23. óta, de 1939 szeptember 1-i hatállyal vannak megkötve éppen a rendkívüli időkre való tekintettel. A nagyváradi Bérlők Szövetsége a tagokkal az utóbbi időben sajtó útján sajnos nem igen tudott érintkezni, mert ez drága dolog és így nem tudta a bérlőközönséget megnyugtatóni arról, hogy azért a Szövetség részen van és hónapok óta memorandumot memorandum után menesztett a kormányhatósághoz az anyaországi rendeletek kiterjesztése iránt. Végre aztán Szabó János főrendiházi tag urat kértük fel az intervencióra. Az ő közbenjárásának köszönhetjük, hogy végre sikerült a várva-várt anyaországi rendeletnek a visszatért területekre való kiterjesztését elérni.

A most megjelent rendelet tehát csupán kiterjeszti Kelet-Magyarországra és Erdélyre az 550/1940 M. E. és a 2320/1940 M. E. számú rendeleteket. Ezek szerint pedig lakások és egyéb bérelt helyiségek bérösszege 1939. évi szeptember hó 1. napjára van rögzítve tekintet nélkül arra, hogy évi, negyedévi, vagy havi bérletekről van szó. A rendelet hatálya az albérletekre is kiterjed. Ez annyit jelent, hogy senkinek köteles magasabb bért és járulékot fizetni, mint amennyit az 1939 évi szeptember 1-én fizetett. Akik azóta béremelést fogadtak el, azt respektálni nem tartoznak, kivéve, ha valami különös ok miatt azelőtt is abnormálisan alacsony bért fizettek és ez a különös ok már megszűnt. Aki az 1939. évi szeptember havi bér és járulékainál magasabb bért fizetett, a differenciát kamattal együtt visszakövetelheti. Persze a rendelet nem érinti az azóta épült házakba be-

költözött első bérlő bérösszegét, a nyaralókat és a szállodai bérlőket. Aki a rendelet intézkedéseit megszegi, kihágást követ el és 2 hónapig terjedő elzárással büntethető.

A másik rendelet a bérletek felmondását szabályozza. E szerint rendes felmondással lakás vagy lakás céljaira szolgáló helyiségek bérleteit felmondani nem lehet és az eddigi felmondások hatálytalanok még akkor is, ha azt a bérlő tudomásul vette. A rendelet 1. és 5. paragrafusa ez alól néhány kivételt sorol fel, amelyeket azonban esetenként kell mérlegelni. Mindenesetre azonban általában véve a lakásokat nem lehet felmondani, csupán rendkívüli okok miatt, mint pl. a bér nem fizetése, törhetetlen magaviselet, rendeltetés használata stb. Az eddigi felmondások hatálytalanok, ha a bérlő a hatálytalanítást 1941 március 1. napjáig a bérbeadóval tanuk előtt, vagy ajánlott levélben közli, kivéve, ha a háztulajdonos a lakást már 1941 február 23. előtt kiadta.

Van a törvényben egy különösen fontos intézkedés, nevezetesen a határozott időre kötött és ezután lejáró bérelti szerződések csak abban az esetben hosszabbíthatók meg, ha a bérlő a meghosszabbítás iránti kívánságát, a bérbeadóval a lejárat előtt legalább 3 hónappal előbb, vagy ha rövidebb a lejárat, akkor 1941 március 1. napjáig ajánlott levélben közli. Itt nagyon kell vigyázni, mert a román világban mindenki írásbeli szerződést írt alá, mely szerint a lakásbérlete határozott ideig tart. Aki ilyen szerződést írt alá, az saját érdekében, ha az ajánlott levelet azonnal elküldi, egyébként a büntető rendelkezések itt is fennállanak.

Természetes, hogy a fenti intézkedés csak nagy vonalakban volt lehetséges. Akinek konkrét esete van, forduljon ügyvédhez, vagy a Bérlők Szövetségéhez, ahol kimerítő felvilágosítást nyer.

Olcsóbb lett a tojás és a burgonya

Nagy a kínálat az almából. Lassan megindul a terménypiac is.

Nagyvárad. Saját tud. A tegnapi hetipiacon közepes felhozatal mellett továbbra is tartottak voltak az árak. A forgalom a felhozatalhoz viszonyítva szintén csak közepes volt. Nagyobb arányú áremelkedés egyedül a halpiacon volt észlelhető, ahol a felhozatal hiánya miatt 30—40 százalékkal emelkedtek az árak. A tojás fokozatosan olcsóbbodik s ugyanez mondható a burgonyára is. Részletes beszámolókat itt adjuk:

Zöldségpiac. Újdonságok: gablambegy csomója 6—8 fillér, kerti sóska kg 2 P, spenót kg. 1.50 P, pincében tenyésztett csiperke gomba kg 5 P, levesbevaló zöldség vegyesen kg 12—15 fillér, karaláb drb. 5—10 fillér, retek drb 2—3 fillér, fehérrépa drb. 5—10 fillér, olasz káposzta 10—15 fillér, vörös káposzta 8—10 fillér, vöröshagyma kg 30 fillér, burgonya (Ella rózsza) mázsás tételben 12 P, kilónként 13 fillér, bibari rózsza kg 15—18 fillér, fehér bab kg 55—60 fillér, tarka bab 50—55 fillér, maléliszt kg 30 fillér, hordóskáposzta kg 18—25 fillér. — házi mosószappan kg 1.52 P.

Gyümölcsiac. Nagy felhozatal al-

mából, úgyhogy az alma ára csökkent, ezzel szemben a déli gyümölcsök ára emelkedett. Árak: alma (minőség szerint kg 60—70—80 fillér, elsőrendű 1—1.30 P, narancsok: mandarin kg 1.20 P, vörösbélű kg 1.30—1.50 P, jaffai 1.40—1.60 P, ládázott olasz füge kg 2.70 P, szentjánoskenyér kg 2 pengő.

Tejpiac. Gyenge felhozatal, az árak tartottak. Tej, lit. 30 fillér, tejföl 1.10—1.30 P, tehéntúró kg 1.20—1.30 P, falusi vaj nem volt a piacon.

Halpiac. Gyenge felhozatal, az árak kg-ként 2 pengőig emelkedtek. Az áremelkedés csak átmenetinek tekinthető.

Tojásiac. Jó közepes felhozatal. Tojás párja 18—20 fillér.

Baromjipiac. Gyenge közepes felhozatal: az árak tovább emelkednek **Főzőolaj.** A jó felhozatal ellenére az elmúlt hét óta 20 fillérrel emelkedett a napraforgóolaj ára. Literje 2.20 pengő.

Terménypiac.

Teugeti 23—24 P, árpa 25—26 P, zab 26—27 P, napraforgó 25—26 P, tökmag 30 P, búkkmag 50—52 P, bab 52—54 P.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Lakás

Utcai szoba, konyha március 1-re kiadó. Lukács György utca 66. 893

Öt szobás hallos összkomfortos lakás azonnal kiadó. Ritoók u. 22. szám. 884

Kiadó 2 szobából álló üzethelyiség azonnalra. Sánta János, v. Motilor 7. szám, Nilgesz telep. 889

Adás-vétel

Üzleti pult és stéláziók olcsón eladó. Papp, Nagy Sándor utca 17. 888

Aranyat, ezüstöt, ékszer magas áron veszek. Haslinger ékszerész, Rákóczi ut 8. 545

Eladó sürgősen fehér harmas szekrény, kihúzható asztal, 4 kárpitozott szék, 130 cm. széles felnyitható agyéműtörtő hencser jó karban és féregmentes. Alapi u. 1. ajtó 2. délelőtt 3 óráig. 886

Eladó ház 2000 pengő teherrel 1—2 szobás előszoba, 2-szer 1 szobás, 1 különszoba 8500 pengő, kisebb-nagyobb házak. Érdeklődni Sitéry Eleknél volt Tománé, Csáky u. 23. 887

Eladó három hold szőlő, öt szobás, fűrdőszobás télen-nyáron lakható lakással. Kálvária utca 49. szám. Értekezhetni: Sártozy, Petőfi u. 3. 895

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Különféle

Aranyat, magas áron veszek. Órák, ékszer javítók. Gyenge István ékszerész, Rákóczi u. 19. 753

Kocsigyártó carrosseria és rugókészítő műhelymet saját házamban ismét megnyitottam. Takar és Rangl, Halász u. 34. Nagyvárad. 830

Takarékos gazdasszony, Gülbaba és Ellaróza burgonyáért, vöröshagymáért és fehérbabért legolcsóbb rapit árat fizeti Jureskánál. Nagypiac. Telefon 11—96. szám. 888

Angoragyapju fonását, mindenféle kéziszővést tanítok és vállalkoz Vámbáz u. 55 Angoranyultenyésztet. 896

Elcserélendő egy modern új ház. Balassa tér 12. Romániában 1.76 használt értékkel. Érdeklődni Hitler utca 57. háztulajdonosnál. 882

Állást nyec

Ügyes kiszolgáló leány felvétetik. — Oszta Jenő és Társa Rákóczi ut 1. 885

A nagyváradi Ügyvédi Kamara a kir. járásbírósnál létesítendő gépiró szolgálatra, kereszteni, perfékt gépirókat keres. Jelentkezések az Ügyvédi Kamaránál, Ritoók Zsigmond u. 1. sz. délelőtt 11—12-ig. 894

Jobb házból való ügyes ut tanulónak felveszek. Kossuth u. 12. Beier. 890

Két jó munkás cipésszegédet felveszek. Tar, Rákóczi ut 35. 891

Állást kecs

Egy mindenes főzőnő március 1-re állást keres, Rákóczi ut 20. 1-es udvar balra. Megkereséseket Jélután Pérek. 892

Kiadótulajdonos: Szent László-Nyomda Rt

es felelősszerkesztő: Dr Paál Árpád

Felelős kiadó: Dr Scheffler Ferenc Szent László-Nyomda Rt igazgatója

Készült a Szent László-Nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső utca 5. szám